PRÆMONENDA.

A. *De Pondere et Thermometro.*

Ratio ponderis in medicina apud nos usitata a libra norimbergica, medicinalis quæ vocatur, grammatis gallicis **357,66391**, æquali, desumitur.

Pondera libræ minora sunt: *Uncia*, *Drachma*, *Scrupulus*, *Granum*.

Libra continet *Uncias duodecim.*
Uncia — *Drachmas octo.*
Drachma — *Scrupulos tres.*
Scrupulus — *Grana viginti.*
Mensura nostra (dan. Pot) æquat *Uncias triginta duas.*

Thermometrum centigraduum sive Celsianum ad gradum caloris constituendum adhibeatur. Gradus ejus decimus quintus supra punctum gelu temperaturam mediam indicat.

B. *De Partibus vegetabilibus colligendis, siccandis, conservandis.*

Omnes plantarum partes e plantis sponte crescentibus neque cultis sunt colligendæ, atque, si feræ haberi non possunt, e locis natalibus siccatæ importandæ, nisi cultura diuturna quasi indigenæ habeantur, ut cerealia, pomacea. Eo colligendæ sunt tempore, quo maxima vi medica scatent.

Radices aut vere aut æstate sunt colligendæ. Tempus collectionis vernale id est, quo folia evolvi incipiunt, autumnale, quum delapsa sunt folia atque in plantis biennibus caulis. Autumno collectio facilius instituitur, quia, quum pars plantæ adhuc restet, in ea colligenda minus erratur neque timendum est, ne alterentur partes constitutivæ radicis, quod verne interdum citius fit. Quocunque autem tempore colligatur radix, sit succulenta, flexilis neque e plantis nimis vetustis depromta. Si ætatem plantæ respicias, biennes sub finem prioris anni, perennes anno ætatis secundo aut tertio sunt colligendæ.

Cortices eodem tempore, quo radices, colligendi atque ex arboribus adultis decerpendi sunt.

Lignum Juniperi tempore hyemali succidetur.

Stipites Dulcamaræ autumno, quo tempore succo efficaci scatent, resecandæ.

Folia eo tempore, quo maxime evoluta sunt, quum organa reproductionis nasci incipiunt, decerpenda. Nam ante hoc tempus succus, qui iis continetur, minus efficax est; quum floret planta, vis in organa reproductiva conversa est; post quem terminum decoloratio foliorum insequens mutatam eorum indolem indicat.

Flores colligendi, quum petala omnino evoluta sunt, excepta Rosa gallica, cujus color et principium adstringens diminuuntur, quo magis evolvitur flos. Neque rore neque pluvia humidi esse debent, quare interdiu tempestate sicca decerpendi sunt; excipiendi tamen sunt odore fortiore scatentes, qui, quum calor meridiei majorem partem principii odori auferat, aut ante aut post meridiem colligantur.

Fructus perfecte maturi esse debent; carnosi, ut fraga, mora, fructus rubi idæi etc. hunc terminum vix acquisisse debent, quia nimis maturi succum magis mucilaginosum et viscosum præbent. Fructus papaveris somniferi colligendus

est, quum capsula perfecte evoluta est, ante exsiccationem ejus naturalem.

Semina modo perfecte matura colligenda, quum capsulæ semina continentes sponte dehiscere incipiunt, et, quæ fructibus carnosis continentur, si hi maturitatem perfectam obtinuerint.

Aqua ante bene abluendæ sunt **Radices**, quam siccentur, quæ methodus præsertim in radicibus multis fibris instructis siccandis præferenda est ei, quæ partes terrestres post siccationem denique amovere jubet.

Radices haud adeo succulentæ et crassæ strato non denso expansæ in locum aëre bene perflatum et apricum seponantur. Si succulentæ et crassiores sunt, convenit eas primum perscindi et deinde in filis suspensas siccari. Radices bulbosæ, quæ modo recentes adhibentur, non siccentur.

Cortices ut radices, nulla lavatione instituta, siccentur.

De **Foliis** idem valet.

Flores eodem modo cito siccentur. Convenit quoque inter siccationem eos charta obtegere, ne vis lucis colorem nimis lædat. Rosa et viola a calycibus primum liberentur.

Semina, nuda quæ vocantur, strato haud denso expansa, ut flores; quæ involucris continentur, in iis servata siccentur. Semina cydoniorum, quæ carne circumdata sunt, ab hac primum liberentur.

Quod attinet ad siccationem partium vegetabilium in genere, sponte sequitur, eas, quæ principio volatili præditæ sunt, in loco aëre perflato melius quam in aprico siccari, quia calor sole effectus partem principii volatilis auferat.

Omnes partes vegetabiles ita conservandæ sunt, ut lux, humiditas, partes pulverulentæ, quæ aëre continentur, iis abstineri possint. Si pars servanda non adeo magna est, in vasis murrhinis tectis aut scriniis ferreis stanno obductis et operculo tectis optime conservantur. Majori parti servandæ inserviunt scrinia lignea charta ope luti amylacei interne tecta, cui, ut insecta abstineantur, immixtum est alumen, aloe aut aliud principium amarum.

Partes vegetabiles ita asservatæ sæpius quoque inspiciendæ sunt, ut impediatur, ne nimis alterentur, atque ut jam corruptæ partes auferri possint.

C. *Regulæ speciales de quibusdam operationibus et præparatis.*

Pulverisatio. Omnes partes, quæ huic operationi subjiciuntur, a quisquiliis, iis forte inhærentibus, optime mundatæ sint. Quod præsertim de radicibus aliquot fibrosis ut valeriana, geo urbano, angelica valet, in quibus inter ipsam radicem et fibras partes terrestres sæpe inhærent, quæ leni concussione et insequente cribratione amoveri possunt. Radices magis tenaces ut glycyrrhiza, sarsaparilla primum conscindantur. Ut radix saleb indole sua cornea privari possit et ita facilius in pulverem converti, convenit radices per duodecim horas in aqua macerari et deinde abstersas siccari. Nuces vomicæ ante pulverisationem limandæ sunt.

Quod ad eas partes attinet, quarum textura quidem ita varia, ut alia earum pars facilius, alia difficilius in pulverem redigatur, utraque autem pars æque efficax est, convenit, totam partem in pulverem simul convertere, ut jalapa, rheum, cinnamomum, cantharides. Si contra textura ita varia est, ut pars admodum efficax, pars prope omnino inefficax sit, non diutius instituenda est pulverisatio, quam

donec pars remanens rejicienda odorem et saporem fere amiserit. Nunquam in alteram pulverisationem servandæ sunt partes ita remanentes. Ut partes heterogeneæ cujusdam substantiæ pulveratæ in partem homogeneam redigi possint, necesse est, post peractam pulverisationem pulvis bene misceatur.

Partes vegetabiles et animales in mortario ferreo polito apte pulverari possunt; salia et alia corpora, quæ in metallum vim exercent, in mortariis lapideis pulverentur.

Pulveres ita parati in vitris aut vasis epistomiis vitreis aut subereis munitis loco sicco, ne humiditatem et mucorem attrahant, asserventur. Gummi-resinæ, quæ post pulverisationem hyeme instituendam in massam compactam facile delabuntur, in vesicis olei pauxillo illitis optime servantur. Gummi-resinæ itæ pulveratæ nomine „*depuratæ*" insigniuntur.

Concisio. Lege artis ita instituitur concisio, ut omnes partes eandem fere magnitudinem obtineant, pulverulenta inter concisionem effecta cribro bene separentur. Copia nimis magna simul non conscindenda est; quæ partibus volatilibus prædita sunt, in vitris tectis aut scriniis ferreis stanno obductis et bene tectis loco sicco asservanda.

Aquæ destillatæ. Si major harum copia paratur, in lagenis murrhinis operculis tectis; si minor, in lagenis vitreis epistomiis munitis servetur. Convenit, has aquas per aliquot dies (octiduum circiter) post destillationem ante servari, quam dispensentur, quia eo odor gratior reddatur. Pro destillatione aquas ope olei ætherei ex tempore parare, omnino non liceat.

Electuaria. Ne in fermentationem abeant aut mucorem attrahant sollicite cavendum est, quare in vasis murrhinis tectis servata in cellam siccam seponantur.

Decocta. Si in formulis medicorum modus progrediendi non satis distincte præscriptus est, decoctio ita fieri debet, ut, si pro certa aquæ copia medicus „*quantum satis*" scripsit, colaturæ duplex aquæ pars sumatur; si decoctum cujusdam substantiæ simpliciter præscribitur ad singulam unciam colaturæ efficiendam drachma substantiæ adhibeatur; si decoctum *concentratum* requiritur, duplum, et, si *concentratissimum*, quadruplum substantiæ coquendæ sumatur. Vasa, in quibus parantur decocta, aut sint figulina aut stannea aut cuprea stanno obducta; si acida aut alcalina decoctis insunt, vasa modo porcellanea adhibeantur. Fervida colanda sunt decocta, dum colum bene respicias, ut mundum sit neque odore alieno imbutum. Decocta colata vitris, in quibus dispensantur, quam calide fieri potest, immittantur.

Infusa. Hæc operatio ita instituitur, ut aqua fervida partibus extrahendis infundatur, quæ mixtio in locum mediæ temperaturæ seponatur, donec temperaturam loci, in quem seposita est, obtinuerit. Frigida ergo colanda sunt infusa. Ratione copiæ partis extrahendæ et aquæ adhibendæ idem valet, quod de decoctis dictum est. Vasa huic operationi inservientia optime e stanno conficiuntur atque operculis bene tegentibus instructa esse debent. Infusa frigida operatione, „Deplacement" quæ vocatur, optime perficiuntur. Substantia pulverata cylindro apparatus immissa, tanta aquæ copia infundatur, quanta ad partem infusi sufficientem obtinendam requiritur.

Olea ætherea. Quum oxygenium aëris et lux magnam vim in olea ætherea exerceant et indolem resinosam iis tribuant, vitris epistomiis bene claudentibus serventur aut charta nigra velatis aut in locum obscurum sepositis.

Tincturæ. Quod attinet ad digestionem tincturarum, hæc per triduum calore **30°—36°** C. nisi aliter præscriptum

est, fiat. Peracta digestione, facta expressione et filtratione, quævis spiritus adhibiti libra uncias decem tincturæ efficiat; si pondus minus est, spiritus ad hoc implendum addatur.

Regulæ speciales inter dispensationem medicamentorum in officinis sequendæ.

1. Ad præscriptum medici omnia medicamenta distincte et accurate parentur, neque unquam quidquam sponte addat pharmacopola, ut eo aut colorem pulchriorem aut saporem gratiorem aut vim majorem obtineat medicamentum.

2. Si idem medicamentum et crudum et depuratum in officinis prostat, atque medicus medicamentum simpliciter præscribit, pharmacopola depuratum dispenset.

3. Etsi extractum normalis consistentiæ dispensandum est, si medicus extractum simpliciter præscribit, tamen, si pulveri facile humescenti admiscendum est extractum, liceat pharmacopolis siccatum adhibere, tunc autem non nisi dodrans partis præscriptæ sumatur.

4. Quod attinet ad pilulas, massa, ex qua formari possunt, in officinis nunquam præsto sit. Si ad formulas magistrales pilulæ parantur, observandum est, quod si iis immiscenda sunt asa foetida, ammoniacum, galbanum, sagapenum, neque medicus horum pulverisationem præscripsit, hæc depurata esse sumenda. Idem valet de sapone, qui forma pulveris in usum pilularum semper est adhibendus. Si accidat, ut medicus in formula pilularum majorem copiam extractorum, quam ad massam justam efficiendam sufficit, præscripserit, pro extracto pulvis respectivæ substantiæ nunquam sumatur, sed extractum aut extracta commixta, majori copia sumta, ad eam consistentiam evaporanda sunt, ut e miscela omnium ingredientium pilulæ apte formari possint; si nimis parvam extracti

partem præscripsit medicus, paucæ aquæ aut spiritus guttæ addantur. In formula medici tunc a dispensatore notandum est, quanta pars extractorum normalis consistentiæ necessaria fuerit, ut massa pilularis inde obtineri posset. Nunquam ex arbitrio aliquid, licet innocuum, pilulis addat pharmacopola. Nisi medicus aliud præscripsit, pilulæ pondus granorum duorum habeant, quas ad conspergendas lycopodium adhibeatur.

5. Pulveres facile humescentes aut volatiles in vitris bene clausis aut, si minor pars, ut singula dosis, præscribitur, in charta cerata dispensentur.

6. Medicamenta in usum internum adhibenda signatura chartæ albæ, quæ usui externo inserviunt, signatura chartæ coeruleæ prædita dispensentur.

TABULA

doses medicaminum heroicorum maximas exhibens.

Acidum hydrocyanicum	Gutta una.
— muriaticum dilutum	Guttæ triginta.
— nitricum	— viginti.
— sulphuricum dilutum	— triginta.
Aqua Amygdalarum amararum conc.	— sexaginta.
— Laurocerasi	— sexaginta.
Argentum nitricum	Granum dimidium.
Arsenici Liquor	Guttæ decem.
Aurum muriaticum natronatum	Granum unum.
Belladonnæ Herba pulverata	Grana quatuor.
— Radix pulverata	— quatuor.
— Extractum	— duo.